

Blat de moro de segona collita: adaptar el cicle en dates de sembra tardanes

Si es vol cultivar el blat de moro en segona collita s'ha de sembrar un híbrid que permeti arribar a maduresa fisiològica abans del 15 d'octubre. Cal evitar cultivar varietats de cicles massa llargs i en dates massa tardanes per no penalitzar el rendiment i la qualitat del gra.

En zones dels regadius de Lleida és freqüent el conreu de blat de moro darrera d'ordi o de pèsol proteaginòs. Si es vol cultivar blat de moro per a gra ha de poder completar tot el període vegetatiu i reproductiu i per tant és necessari elegir convenientment el cicle de les varietats.

En sembres tardanes per a la producció de gra, durant el mes de juny, cal cultivar majoritàriament varietats de cicle 300, 400 o 500 depenent de la zona i la data de sembra (Figura 1). El fet de sembrar aquests cicles curts permet que el gra arribi a maduresa fisiològica abans de mitjans d'octubre, la qual cosa fa possible obtenir una humitat del gra més baixa i una millor qualitat.

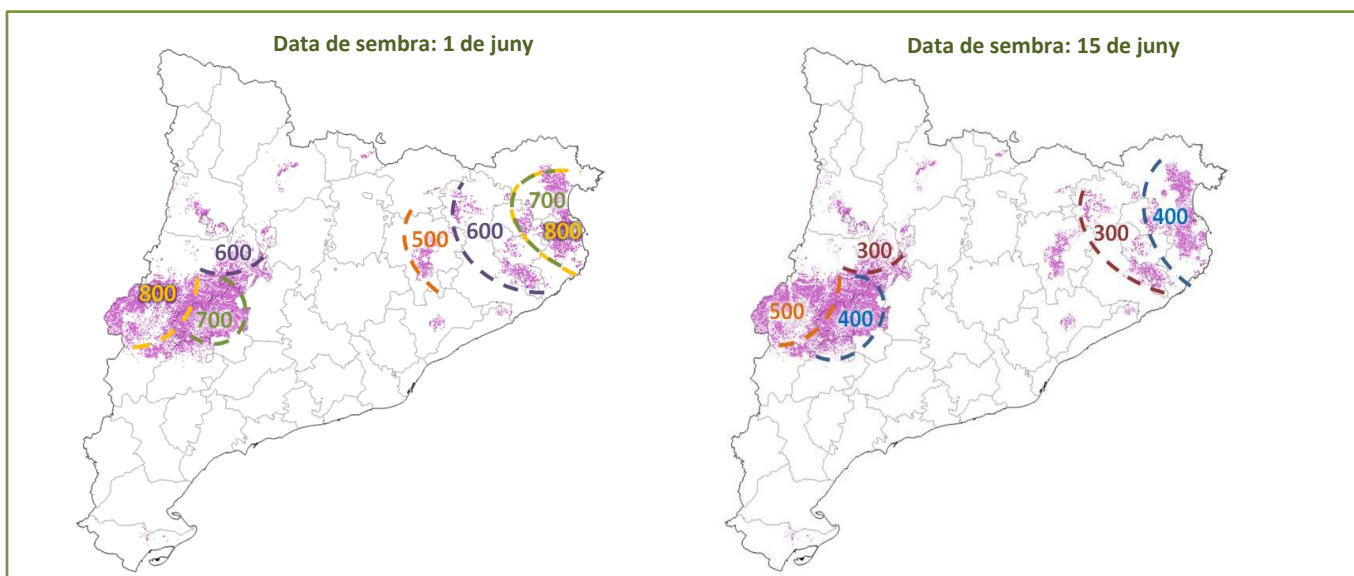

Figura 1. Mapes de les zones productores de blat de moro de segona collita, amb els cicles que arribaran a maduresa fisiològica abans del 15 d'octubre a cada zona amb data de sembra de 1 de juny i 15 de juny. Els mapes s'han elaborats en base al càlcul de la integral tèrmica per localitats, a partir de les dades climatològiques històriques de les diferents estacions del servei meteorològic de Catalunya.

El creixement del blat de moro està estretament lligat a la temperatura; per això, el que defineix el cicle d'una varietat és la integral tèrmica o sumatori de temperatures mitjanes diàries que necessita acumular la planta des de la sembra fins maduresa fisiològica. Per calcular-la es considera un llindar mínim de temperatura de 6 °C, i una temperatura màxima de 30 °C, per sobre de la qual el cultiu frena el seu creixement.

Així es pot determinar un valor d'integral tèrmica per cada cicle del blat de moro (Taula 1), i se sap que un cicle 500 necessita acumular aproximadament uns 55 °C més que un cicle 400. Com que per arribar a maduresa fisiològica una varietat de cicle curt necessita acumular menys graus de temperatura que una varietat de cicle més llarg, quan més tardana sigui la data de sembra més curt serà el cicle que es recomana sembrar.

Taula 1. Cicles del blat de moro amb el valor d'integral tèrmica .

Cicle	Integral Tèrmica
300	1801 °C
400	1895 °C
500	1950 °C
600	2028 °C
700	2094 °C
800	2133 °C

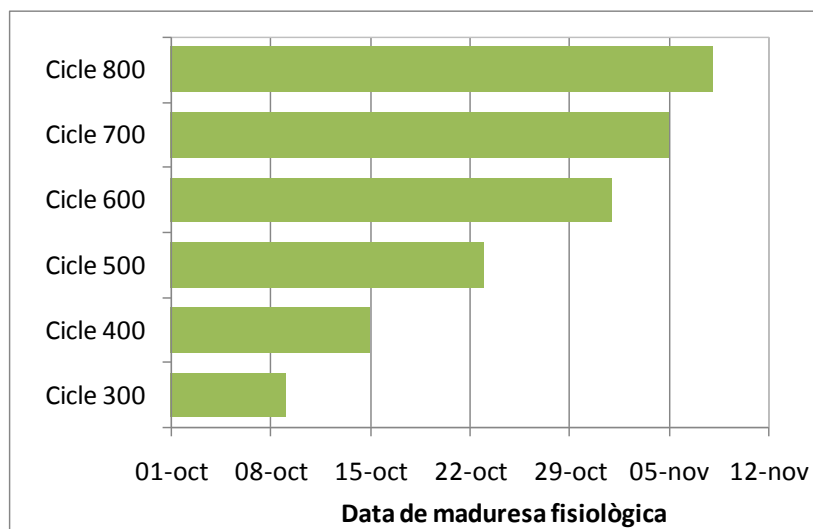

Figura 2. Data en què els cicles sembrats a 15 de juny arriben a maduresa fisiològica a La Tallada d'Empordà (dades meteorològiques històriques de 2007 a 2015).

Per una mateixa data de sembra es poden trobar diferències de 5 a 10 dies en arribar a maduresa fisiològica entre un cicle i el següent (Figura 2).

Aspectes a tenir en compte en el blat de moro de segona collita per a gra

Sembra	No sembrar més tard del mes de juny perquè suposa més temps per arribar a l'estat de maduració.
Reg	És necessària menys quantitat d'aigua.
Fertilització	Tenir en compte que l'extracció del cultiu és menor.
Treballs	Opció de sembra directa si es disposa de l'equip necessari. La resta de pràctiques són similars.
Fitosanitaris	S'han de fer els mateixos tractaments herbicides i insecticides.
Sanitat del cultiu	Les condicions climatològiques que coincideixen amb el cicle d'aquest cultiu en sembres tardanes afavoreixen l'aparició de plagues i el desenvolupament dels fongs.
Recol·lecció	No esperar massa a collir pel risc de micotoxines. Això pot implicar tenir un pes específic més baix.
Econòmics	Pot ser beneficiós si el preu del cereal creix respecte el del blat de moro i si les produccions són elevades.

Autors:

ROSER SAYERAS . rosier.sayeras@irta.cat . IRTA Mas Badia

JOAN SERRA . joan.serra@irta.cat . IRTA Mas Badia

ANTONI LÓPEZ . antoni.lopez@irta.cat . IRTA Lleida

IRTA